

ORDEEL OMBUDSCOMMISSIE

Verzoeker

De heer S.

Datum verzoek

Het schriftelijke verzoek van 31 augustus 2009, is op diezelfde datum ontvangen op het secretariaat van de Overijsselse ombudsman.

Betreft

Het verzoek tot onderzoek betreft de productgroep sociale zaken van de gemeente Borne. Het verantwoordelijk bestuursorgaan in deze kwestie is het college van burgemeester en wethouders, hierna (ook) te noemen: de gemeente.

Procedure

Op 24 maart 2009 schreef verzoeker een klachtbrief aan de gemeente. In het kader van de interne klachtbehandeling naar aanleiding van de klacht, heeft op 21 april 2009 een hoorzitting plaatsgevonden. Bij brief van 2 juni 2009 liet het college van burgemeester en wethouders aan verzoeker weten dat zij zich moet onthouden van een oordeel over de klacht.

Op 31 augustus 2009 wendde verzoeker zich met zijn klacht tot de Overijsselse ombudscommissie. Op 4 september 2009 verzocht het secretariaat van de ombudscommissie de gemeente om de voor de klacht relevante stukken te sturen. Deze werden op 15 september 2009 ontvangen. Tussen verzoeker en de ombudscommissie heeft vervolgens telefonisch contact plaatsgevonden over de klacht. Daarop besloot de commissie om verzoeker voor een persoonlijk gesprek uit te nodigen om hem over zijn klacht te horen. Op 20 november 2009 vond dat gesprek plaats. Vervolgens hoorde de ombudscommissie twee betrokken ambtenaren van de gemeente telefonisch. Dit gebeurde op 24 november 2009.

Aard van de klacht

Verzoeker beklagt zich over de wijze waarop hij, in het kader van beslissingen omtrent een bijstandsuitkering, door de gemeente is behandeld.

Vereisten van behoorlijkheid

Het gevraagde onderzoek heeft betrekking op de volgende normen:

- bejegening
- informatieverstrekking

Ontvankelijkheid

Alvorens de ombudscommissie onderzoek instelt naar een klacht, dient die klacht, ingevolge titel 9:1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), eerst intern te zijn behandeld door de desbetreffende gemeente. In het onderhavige geval had er reeds een interne klachtbehandeling door de gemeente plaatsgevonden. De klacht is dan ook ontvankelijk.

Verslag van het persoonlijke gesprek met verzoeker op 20 november 2009

Samengevat, vertelt verzoeker het volgende.

Verzoeker is twaalf jaar in Nederland en heeft een bijstandsuitkering gehad. In verband met het feit dat hij handelaar zou zijn geweest, heeft de gemeente zijn uitkering ingetrokken en het teveel/ ten onrechte betaalde teruggevorderd. Dat is ook bij zijn broer gebeurd, die ook bij zijn handel zou zijn betrokken. Zijn broer heeft in dat verband een poging tot zelfmoord gedaan. Ook nu zou die broer er slecht aan toe zijn.

Verzoeker bestrijdt dat hij handelaar was en had dit willen uitpraten met de baas van de gemeente, de burgemeester. De gemeente had hem "punt voor punt" moeten uitleggen waarom hij als handelaar is aangemerkt. Dat is niet gebeurd. Het gesprek met de wethouder heeft niets opgeleverd. Hij vertrouwt ook niemand. Iedereen speelt onder een hoedje en is corrupt. Door niet met hem in gesprek te gaan wordt hij psychisch gemarteld.

Hij, zijn broer en zijn ouders worden welbewust door de gemeente kapot gemaakt. Ook het feit dat hij uit Irak komt speelt een rol. Er is sprake van racisme en discriminatie.

Hij moet 12.000 euro terugbetalen, af te betalen met 90 euro per maand. Er is ook een strafzaak geweest. Daarin is hij vrijgesproken.

Verslag van het telefonische gesprek met de gemeente op 24 november 2009

Samengevat, vertellen de betrokken ambtenaren het volgende.

Er zijn uitvoerige gesprekken geweest met verzoeker over de intrekking van zijn uitkering. Hem is uitvoerig uitgelegd waarom dit is gebeurd. Dit is zowel mondeling als schriftelijk gebeurd. De betrokken ambtenaar heeft dit in een gesprek van meerdere uren geprobeerd uit te leggen en ook de betrokken wethouder heeft meerdere gesprekken met verzoeker gehad over het hoe en waarom.

De intrekking heeft plaatsgevonden omdat de gemeente er achter kwam dat er meerdere bankafschriften waren waaruit bleek dat er computeronderdelen waren verkocht.

Dat zijn broer daar ook bij betrokken is, komt omdat verzoeker en zijn een broer een gezamenlijke uitkering hadden op basis van de norm voor gehuwden. Beiden zijn dan hoofdelijk aansprakelijk. Vandaar dat ten aanzien van beiden de uitkering is ingetrokken en dat de terugvordering ook voor beiden geldt.

Naar aanleiding van de intrekking zijn er twee procedures geweest. De ene betreft bezwaar en beroep tegen de intrekking. Verzoeker is zowel bij de adviescommissie als later bij de rechtbank in het ongelijk gesteld.

Daarnaast is een strafrechtelijke procedure geweest. Hij is door de rechtbank vrijgesproken, omdat de opzet ontbroken zou hebben.

Verzoeker begrijpt niet dat de vrijspraak niet betekent dat hij nu ook niet meer terug hoeft te betalen. Daarover zijn weer uitvoerige gesprekken met de gemeente geweest.

Verzoeker denkt dat de burgemeester de baas is van de gemeente. Daarom wilde hij ook een gesprek met de burgemeester. Hem is meermalen uitgelegd dat het zo niet in elkaar steekt.

De gemeente vindt het jammer dat men ondanks de vele langdurige gesprekken die er zijn geweest, er niet in geslaagd is om verzoeker duidelijk te maken hoe het bestuursstelsel werkt en waarom de besluiten genomen zijn zoals ze genomen zijn.

Aanvullende feiten/omstandigheden, voortkomend uit de aan de ombudscommissie overgelegde stukken

1. Verzoeker heeft met de wethouder een gesprek gehad. Tevens heeft de wethouder op 13 maart 2009 schriftelijk gereageerd op een brief van verzoeker van 2 maart 2009. De wethouder schrijft het volgende. *"Op uw verzoek hebben wij een uitgebreid gesprek gehad over uw gevoelens met betrekking tot de afhandeling van uw kwestie door de gemeente. Aan de hand van de door u gemaakte opmerkingen heb ik uw dossier tot tweemaal toe doorgenomen. Ook naar aanleiding van uw bovengenoemde brief ben ik nog eens nagegaan of de door u gemaakte opmerkingen door mij herkend zouden kunnen worden. Ik heb moeten vaststellen dat de ambtenaren die het dossier behandeld hebben dit volkomen terecht en te goeder trouw hebben afgewerkt. Ik kan dan ook niet tot een andere conclusie komen dan dat de bij u levende gevoelens ten onrechte zijn. Ik heb aangeboden u nogmaals te ontvangen en over uw gevoelens van gedachten te wisselen in aanwezigheid van de productencoördinator (...). Op uw wens om meerdere mensen aan het gesprek te laten deelnemen wil ik niet ingaan (...). Daarnaast wil ik opmerken dat het eerdere gesprek geen herhaling behoeft te worden. Uw opvatting is mij bekend en het gesprek kan dan ook beperkt blijven tot ca. 45 minuten."*
2. In de zijn brief van 23 maart 2009 schrijft verzoeker aan de burgemeester dat hij al drie jaar problemen heeft met de sociale dienst van de gemeente Borne. Hij stelt onder meer dat het dossier bij de sociale dienst over hem berust op valse informatie. Verder valt uit de brief op te maken dat verzoeker een "neutrale partij" wenst om dit te onderzoeken.
3. Tijdens de hoorzitting bij de gemeente op 21 april 2009 wordt verzoeker gevraagd de kern van zijn klacht te omschrijven. Verzoeker stelt onder meer, zo leest de Ombudscommissie in het verslag van die zitting, dat wanneer zijn dossier neutraal wordt beoordeeld, niet

makkelijk te zien is waar de problemen in het dossier zich bevinden. Daarvoor moet men zich beter verdiepen in het dossier. Verzoeker weet zeker dat hij anders behandeld wordt dan andere Bornenaren. Hij vraagt zich af waarom de burgemeester niet met hem wil praten. In Bagdad zou een afspraak met de burgemeester kunnen maken. Hij wil praten met een neutrale partij. De gemeente merkt op dat verzoeker een gesprek heeft gehad met de verantwoordelijk wethouder. Voor verschillende onderdelen zijn verschillende aanspreekpunten. De burgemeester gaat niet over alles wat zich afspeelt binnen een gemeente. Volgens verzoeker, zo vat de gemeente samen, is er door de overheid een systematiek ontwikkeld waardoor hij tegengewerkt zou worden. Verzoeker is van mening dat er sprake is van vooroordelen en racisme gericht tegen hem. Gevraagd naar het bewijs van die stelling, geeft verzoeker aan dat het om veel details gaat die hij nu niet zal vertellen. Hij beschikt over informatie die hij alleen aan de burgemeester kwijt kan.

4. Bij brief van 2 juni 2009 laat de gemeente verzoeker het volgende weten: *"Tijdens de hoorzitting zijn er geen concrete feiten of omstandigheden op tafel gekomen die uw schriftelijke klacht verhelderen of staven. U heb ervoor gekozen, evenals in uw brief, te spreken in algemene bewoordingen zonder daarbij concrete voorbeelden te noemen die wij kunnen terugherleiden naar onjuiste dossieropbouw of onheuse bejegening. Wij zijn van mening dat er van onze kant, hetzij in bezwaar en beroep, hetzij in mondelinge dan wel telefonische gesprekken, alles aan is gedaan uw grieven te onderzoeken en op waarde te schatten."* De gemeente komt tot de conclusie dat zij zich moet onthouden van een oordeel over de klacht.

Reacties op het rapport van bevindingen

De hiervoor genoemde feiten en omstandigheden zijn als rapport van bevindingen aan verzoeker en de gemeente voorgelegd met de vraag of deze goed zijn weergegeven.

De gemeente heeft hierop bij e-mail van 5 januari 2010 het volgende laten weten:

- "Op pagina 2 van het rapport staat onderaan het volgende: "De intrekking heeft plaatsgevonden omdat de gemeente er achter kwam dat er meerdere bankafschriften waren waaruit bleek dat er computeronderdelen waren verkocht". Wij hebben hierop het volgende aan te vullen. Er waren voor wat betreft de financiële situatie van klager meer redenen om de uitkering in te trekken. Klager had financieel gedrag dat niet in overeenstemming was met enkel het inkomen uit een bijstandsuitkering. Hij stortte meer geld op de rekening dan hij opnam. Hij gaf blijkens de bankafschriften geen geld uit een levensonderhoud. Hij heeft een auto aangeschaft zonder dat daar middelen voor waren."

- "Op pagina 3 in alinea 2 wordt aangegeven dat verzoeker zowel bij de adviescommissie als later bij de rechtbank in het ongelijk is gesteld. Klager heeft alleen een bezwarenprocedure gevoerd. Zijn broer heeft tevens een beroepsprocedure gevoerd."

De reactie van verzoeker op het rapport van bevindingen wordt op 18 januari 2010 ontvangen op het secretariaat van de Overijsselse ombudsman.

Verzoeker laat met zoveel woorden weten dat hij nog steeds op een antwoord wacht van de gemeente waar het de motivering van de intrekking en terugvordering en daarmee de beschuldiging van fraude. Verder wacht verzoeker op een brief van de betrokken wethouder. Op de stukken die de gemeente aan de Ombudscommissie heeft gestuurd zal verzoeker nog inhoudelijk reageren. Hij wil nogmaals in gesprek met de Ombudscommissie over de zaak.

Overwegingen

Bejegening / Informatieverstrekking

De Ombudscommissie gelooft dat verzoeker er oprecht van overtuigd is dat de gemeente hem onheus heeft behandeld. Verzoeker heeft daarbij zware beschuldigingen richting de gemeente geuit. Namelijk dat de gemeente hem welbewust kapot wil maken, dat er sprake is van corruptie, racisme en discriminatie.

Voor die overtuiging heeft de Ombudscommissie echter geen enkel begin van een aanwijzing of zelfs maar een vermoeden bevestigd gekregen.

Wat wel duidelijk is geworden, is dat communicatie tussen verzoeker en de gemeente lastig is geweest, gelet op de taalbarrière en het verschil in culturen, waaruit een gebrek aan elementaire kennis voortvloeit in/van ons rechts- en bestuursstelsel. Zo heeft de burgemeester in Nederland, anders dan wellicht in Irak, minder macht dan verzoeker veronderstelt.

Naar het oordeel van de Ombudscommissie heeft de gemeente er veel tijd en energie in gestoken om die communicatieproblemen te minimaliseren door veelvuldig in contact te zijn en blijven met verzoeker en herhaaldelijk tot uitleg bereid te zijn.

De Ombudscommissie gaat niet, zoals verzoeker blijkbaar hoopt, een oordeel geven over de vraag of de intrekking/terugvordering van uitkering terecht is geweest. Aangezien daarover uiteindelijk een rechter heeft geoordeeld of had kunnen oordelen, mag de Ombudscommissie, op grond van de wet, daarnaar geen onderzoek instellen.

Waar de Ombudscommissie naar heeft gekeken, is of de gemeente op enig moment tekort zou kunnen zijn geschoten naar verzoeker toe als het gaat om bejegening en informatieverstrekking. De aantijgingen zoals door verzoeker gedaan (en die de Ombudscommissie heeft opgevat als bejegeningaspecten) heeft verzoeker bij de Ombudscommissie op geen enkele wijze onderbouwd en noch uit de stukken noch uit hetgeen in de gesprekken naar voren is gekomen, heeft de Ombudscommissie een aanknopingspunt voor de beschuldigingen gevonden. De informatie en details die verzoeker zou hebben in dat verband, zijn niet aan de Ombudscommissie verstrekt. Het is gebleven bij algemene uitspraken waarbij geen voorbeelden ter onderbouwing konden dienen. Waar het gaat om de informatieverstrekking, heeft de gemeente, zoals hiervoor al gesteld, er alles aan gedaan om verzoeker uitleg te verschaffen. Echter, het gebrek aan vertrouwen van de kant van verzoeker heeft bij voorbaat elke uitleg zinloos gemaakt.

De conclusie kan dan ook niet anders luiden dan dat de klacht ongegrond is.

Oordeel

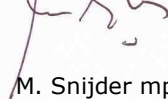
De Ombudscommissie spreekt als haar oordeel uit

- dat de gemeente behoorlijk heeft gehandeld waar het betreft de bejegening en informatieverstrekking.

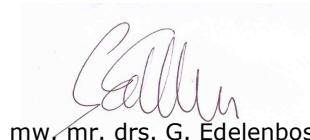
Aldus vastgesteld door de Overijsselse
Ombudscommissie op 26 januari 2010.

Mr. A. Lunenburg

M. Snijder mpm

mw. mr. drs. G. Edelenbos